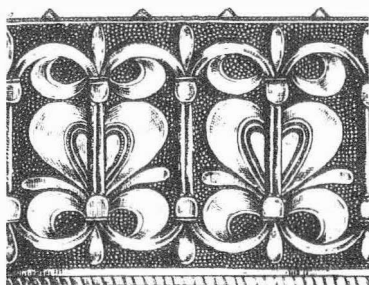

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

Bronzový depot z Blučiny.

Jiří Říhovský

Koncem roku 1960 se našel na návrší "Cezavy" u Blučiny, okres Brno-venkov, již osmý hromadný nález bronzů. Jde obsahově o typický sklad zlozek většinou počtu různých předmětů - nikoliv o celé kusy ve zlomcích. Neporušena jsou jen dvě malá tyčinkovitá dlátka, dva kostěné korále a větší dýka. Zlomky srpů, plochých náramků i dlátka těchto tvarů se našla již v předcházejících depotech a jsou běžná ve středodunajském okruhu v průběhu mladší doby bronzové. Důležitější je přítomnost tří typů dýk. Zlomek jazykovité rukojeti i silně opotřebovaná část dýky s odlomenou krátkou a plochou rukojetí pravděpodobně s jedním otvorem pro nýt /jako tvar z depotu VI/, patří peschierskému horizontu. Analogie ve starší fázi osídlení ve Scoglio del Tonno v jižní Itálii společně se střepy pozdně mykénské importované keramiky snad již stupně SH III A, ale hlavně SH III B a střepy abbené keramiky apenninského typu, nás přivádějí na počátek 13. století před n.l. Celá větší dýka s plochou rukojetí se dvěma postranními a jedním týlním výřezem pro nýty se naproti tomu blíží tvarově mečům i dýkám typu Rixheim-Monza, které především ve Francii nahrazují otvory pro nýty hlubšími zářezy. Časově patří depot VIII z Blučiny na rozhraní střední a mladší doby bronzové, k základům kultury středodunajských popelnicových polí.

Bronzedeapot aus Blučina. Ende 1960 fand man in Blučina in der Flur "Cezavy" bereits den achten Hortfund bronzener Gegenstände. Er enthielt zwei kleine stäbchenförmige Meissel, zwei beinerne Korallen, einen grösseren Dolch, Bruchstücke von Sicheln, von flachen Armingen und weiteren zwei Dolchen. Für die zeitliche Einreihung in die Wende der mittleren und jüngeren Bronzezeit, zur Grundlage der donauländischen Urnenfelderkultur ist das Bruchstück eines Peschiera-Dolches und ein kompletter grösserer Dolch am wichtigsten, der sich durch seine Form den Schwertern und Dolchen des Typus Rixheim-Monza nähert. Alle bekannten Depots dieser Lokalität sind publiziert /J. Říhovský, Počátky velatické kultury na Moravě, Slov. arch. IX 1961, 111-128, 139-146; derselbe, Další hromadný nález bronzových předmětů z Blučiny, AR XIV 1961, 15-22, 36/.

Další výzkumná sezona na pohřebišti v Oblekovicích u Znojma.

Jiří Říhovský

Tab. 21.

Archeologický ústav v Brně prováděl i v roce 1961 výzkum žárového pohřebiště z mladší a pozdní doby bronzové v Oblekovicích u Znojma /pokračování ve výzkumu z let 1958-1960/. Na ploše 264 m² se našlo 12 žárových hrobů, které se nevymykaly z rámce běžných plochých žárových hrobů z minulých let. Celkový počet hrobů se tímto výzkumem zvýšil na 78. Protože jsme pokračovali v plošném odkryvu jižní části pohřebiště, patřily nalezené hroby podle předpokladů vesměs starší

velatické fázi až z počátku stupně HA₁. Tak jako v minulých letech, vykazoval jejich obsah silné vztahy k české knovízské a milavečské oblasti. Projevoval se především v etážovitých osudích, amforách s nálevkovitě rozevřeným hrdlem ukončeným silněji přehnutým okrajem, okřínčích s plynulou profilací a hluboko posazenou výduť, plochých a širokých mísách i šálcích s esovitou profilovou linií a široce rozevřeným okrajem. Bronzová jehlice ze žárového hrobu 78 dovoluje synchronisaci až s bavorskými popelnicovými poli. K zajímavým nálezům patří nádobka ve tvaru vysoké boty z žárového hrobu 68.

Vedle dalšího rozšíření keramického obsahu velatické a počáteční fáze podolské kultury s možností synchronisace mladobronzového vývoje na Moravě a v Čechách, přispěje oblekovické žárové pohřebiště po svém zpracování, podobně jako klentnické žárové pohřebiště, také k řešení otázky vzniku podolské kultury a vývoje pohřebního ritu v mladší a pozdní době bronzové ve středním Podunají.

Die weitere Grabungssaison auf dem Gräberfelde in Oblekovice. Das Archäologische Institut in Brno führte auch im Jahre 1961 eine Grabung des Brandgräberfeldes aus der jüngeren und späten Bronzezeit in Oblekovicé bei Znojmo durch /Fortsetzung der Grabung aus den Jahren 1958-1960/. Es wurden weitere 12 Brandgräber gefunden, die sich nicht wesentlich von den übrigen flachen Brandgräbern aus vergangenen Jahren unterscheiden. Die Gesamtzahl der Gräber erhöhte sich so auf 78. Da wir mit einer Flächenabdeckung im südlichen Teile des Gräberfeldes fortsetzten, gehörten die entdeckten Gräber, wie vorausgesetzt, allgemein der älteren Velaticer-Phase an /HA₁/. So wie in vergangenen Jahren, wies ihr Inhalt starke Beziehungen zur böhmischem Knovizer- und Milavečer-Region auf /Etagegefäße, Amphoren mit trichterförmig geöffnetem Halse, Näpfe mit weicher Profilierung und tief angesetztem Umbruch, flache und breite Schüsseln sowie Tassen mit weit geöffnetem Mundsaum/ und nach der Bronzenadel aus dem Brandgrabe Nr. 78 zu schließen bis zu den bayerischen Urnenfeldern. In dem Brandgrabe 68 fanden wir ein Gefäß in Form eines hohen Schuhs.

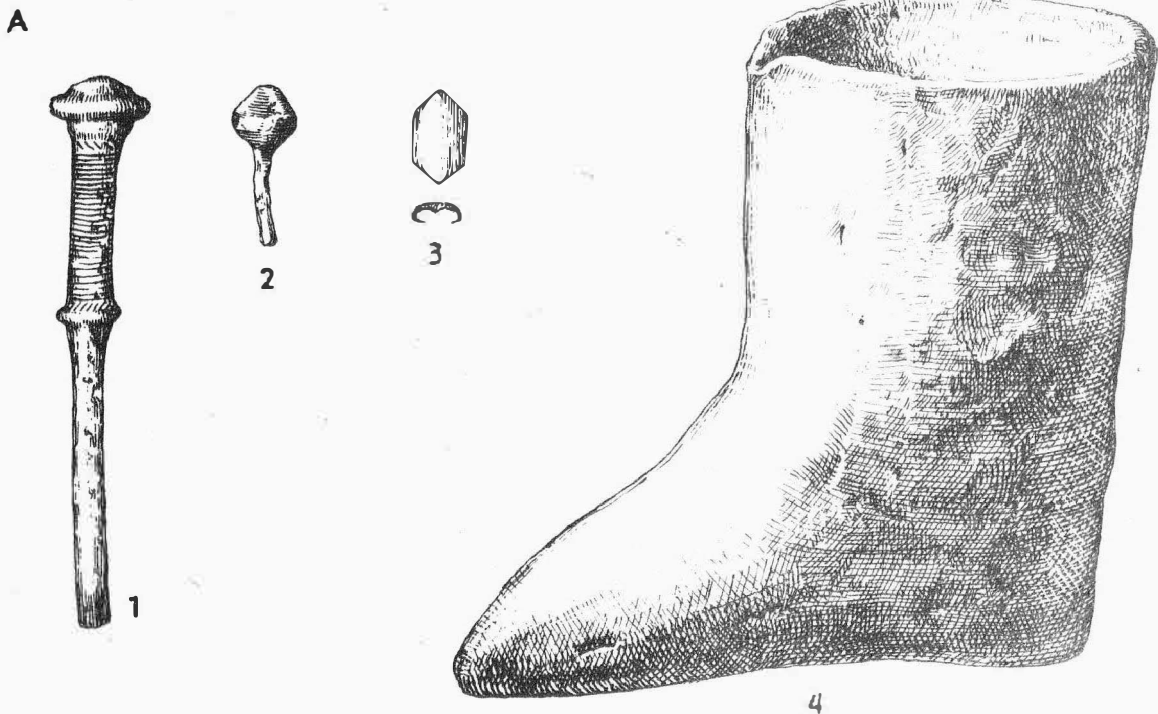
Neben einer weiteren Vermehrung des keramischen Inhaltes der Velaticer- und der Anfangsphase der Podoler-Kultur mit der Möglichkeit einer Synchronisierung der jungbronzezeitlichen Entwicklung in Mähren und Böhmen, wird das Brandgräberfeld aus Oblekovice nach seiner Verarbeitung - ähnlich wie das Klentnicer Brandgräberfeld - auch wesentlich zur Lösung der Frage über die Entstehung der Podoler-Kultur und über die Entwicklung des Bestattungsritus in der jüngeren und späten Bronzezeit in den mittleren Donauländern beitragen /siehe J. Říhový, Výzkum velaticko-podolského žárového pohřebiště v Oblekovicích u Znojma v roce 1959, ČMM XLVI 1961, 19-50/.

Ojedinelé nálezy z Tabulové hory u Klentnice.

Jiří Říhový

Tab. 21.

V uplynulém roce získal Archeologický ústav ČSAV v Brně z Tabulové hory u

Tab. 21. A. Oblekovice u Znojma. Bronzové předměty a hliněná nádobka ve tvaru boty; B. Klentnice u Mikulova. Bronzová jehlice a hliněný jehlan z velaticko-podolského sídliště. - A. Bronzene Gegenstände und ein tönernes Gefäßchen in Schuhform. B. Bronzenadel und tönerne Pyramide aus der Velaticer-Podoler Siedlung.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Pouлік.

Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.

Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.

Kresby: B. Ludíková.

Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.

Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.